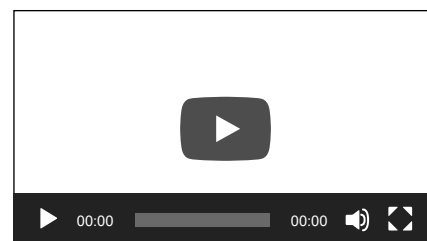

KAKO NASTAJE PODVODNI ARHEOLOŠKI LOKALITET?

© 27/12/2021 by admin

U blagdansko vrijeme kada svoje domove ukrašavamo okićenim jelkama, a u sve hladnije podmorje ronici ronilačkih klubova unose toplinu postavljajući božićna drvca, pripremili smo za vas seriju tekstova o otkrivanju tajni podmorja Jadrana, o podvodnim arheološkim istraživanjima i lokalitetima. Ti isti vrijedni ronici amateri svojim velikim marom za čistoću podmorja organiziraju i sudjeluju u brojnim eko akcijama na Jadranu kako bi s morskog dna uklonili smeće što se godinama namjerno ili ne namjerno bacalo u morske dubine. Čisteći morsko dno danas, oni "istražuju" arheološke lokalitete budućnosti, jer upravo su na sličan način nastajali arheološki lokaliteti u prošlosti.

4 8 8 1 3 4

Users Today : 33
 Users Yesterday : 338
 This Month : 4764
 This Year : 4764
 Total Users : 488134
 Views Today : 133
 Total views : 1717356
 Who's Online : 7

GORGONIJA.COM

Prva regatna jedrilica koja je preplavila Atlantski ocean

Otvoreno pismo Ivana Drviša i odgovor NO HRS-a

Brijunima 1,9 milijuna kuna za električna turistička vozila

Izložba fotografija „Šotografija“ Božidara Vukičevića

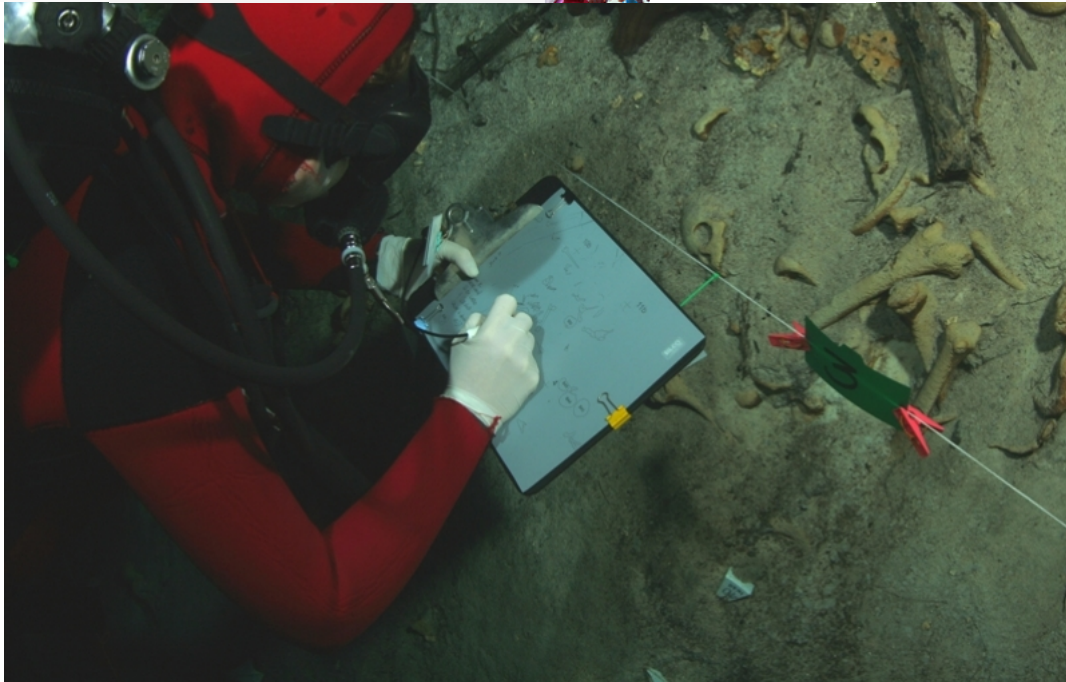
PROMJENE MORSKE RAZINE – IV DIO: Bronca, željezo i antika

© UNESCO/A. Vanzo, Pecio cerca de Papua-Nueva Guinea, izvor:

<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/underwater-cultural-heritage/>

U lukama gradova i pristaništima gdje se sidrilo mnoštvo manjih i većih ribarskih, trgovačkih, putničkih te vojnih brodova i galija vjekovima su se nakupljali predmeti koji su namjerno bačeni ili slučajno upali u more, jezera i rijeke. Napuštene i zanemarene lučke te priobalne gospodarske i stambene objekte prekrilo je more čiji se nivo svake godine, po općoj procijeni, podiže za jedan milimetar. Lukobrani, rive, obale, ceste, kuće, bogate vile ukrašene freskama i mozaicima, ribnjaci, solane te sve građevine uz more koje su nastale početkom naše ere ili još prije nje, danas se nalaze pod morem. Mijenjali su se i nivoi vodene razine jezera i riječni tokovi koji nam danas otkrivaju ili skrivaju priče nekadašnjeg života uz njihove obale. Posebnu pažnju ronionicima privlače brodolomi te

or koji radi punom snagom,
ste mogli neometano igrati
y S21 FE 5G

© J. Avilés / INAH/SAS, špilja Chan Hol s ljudskim ostatcima, Tulum, Quintana Roo, Mexico, izvor:
<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/underwater-cultural-heritage/>

Često ne znamo što im se točno dogodilo da su svoj smiraj našli u morskim dubinama. Stoga se uz njih vežu razni mitovi i legende koji pokušavaju moćima nadnaravnih sila objasniti njihovu nesretnu sudbinu. Neki brodovi su namjerno potopljeni jer su bili trajno oštećeni bez nade da bi mogli ponovo zaploviti. Neki brodovi su se potopili zbog ljudske pogreške, loše izvedbe ili krivog proračuna balansa tereta. Nekima su olujno more, valovi i vjetrovi te silovite prirodne neprilike zauvijek okončale plovidbu te ih povukle na morsko dno. O novijim olupinama brodova i aviona, ipak znamo nešto više iz arhivskih spisa u kojima se čuvaju službeni dokumenti, brodski dnevници i novinski članci. Uz njihovu sudbinu vežu se i žive priče sudionika nesreća i putovanja pa su poput Titanika postali dio popularne kulture kroz filmove i knjige.

Teret amfora rimskog broda kod otoka Šćedra, 2./1.st.pr.Kr., fotogrametrijski 3D model: Mariusz Milka

Sva ova nalazišta predstavljaju podvodne arheološke lokalitete. Konvencija o zaštiti podvodne kulturne baštine koja je donesena na Općoj konferenciji UNESCOa (Međunarodna organizacija za obrazovanje, znanost i kulturu) u Parizu 2001. godine podvodnu kulturnu baštinu definira kao svaki trag ljudskog postojanja kulturnog, povijesnog ili arheološkog karaktera koji se nalazio djelomično ili potpuno pod vodom, povremeno ili stalno, barem sto godina. A to su nalazišta, strukture, građevine, artefakti i ljudski ostatci, prapovijesni objekti, brodovi, avioni i druga vozila i plovila ili bilo koji njihov dio, teret ili drugi sadržaj, zajedno s njihovim arheološkim i prirodnim kontekstom. Plave grobnice, odnosno brodovi i avioni te druga plovila koji još uvijek u svojoj unutrašnjosti čuvaju ljudske ostatke unesrećenih mornara ili pilota, bez obzira na njihovu starost, smatraju se zaštićenim kulturnim dobrom. Posebnu kategoriju čine i sveta mjesta u prostoru.

illy – kava u kapsulama

Kupite odmah

Or koji radi punom snagom,
ste mogli neometano igrati
y S21 FE 5G

Potopljena antička obala grčkog i rimskog grada Isse, današnji Vis, fotogrametrijsko snimanja antičke obale, projekt Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu sufinanciran od Splitsko-dalmatinske županije kroz projekt Pomorsko je dobro.

Sva podvodna kulturna baština zaštićena je zakonom o Zaštiti kulturnih spomenika na nacionalnoj i međunarodnoj razini te se ne smije ni na koji način devastirati i oskvrnuti. Oduzimanjem iz konteksta njenog i najmanjeg dijela nepovratno se gube važne povijesne činjenice i priče naše prošlosti. U zadnje vrijeme popularizacija vrijednosti podvodne kulturne baštine kroz medije, javna predavanja i slične aktivnosti te kontinuirana edukacija i osvještavanje lokalnog stanovništva i svih zaljubljenika u podvodni svijet i njegovo bogatstvo, pridonijela je iniciranju brojnih aktivnosti ronilačkih udruga te udruga građana u suradnji sa stručnim institucijama čiji je cilj zaštita podmorja i podvodne kulturne baštine.

Potopljena antička obala grčkog i rimskog grada Isse, današnji Vis, fotogrametrijsko snimanja antičke obale, projekt Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu sufinanciran od Splitsko-dalmatinske županije kroz projekt Pomorsko je

Or koji radi punom snagom,
ste mogli neometano igrati
y S21 FE 5G

Jedino zajedničkom suradnjom svih koji vole podvodni svijet, može sačuvati naše more, rijeke i jezera. Prvi takav angažirani murala u Splitu koji objedinjuje temu ronilačkih aktivnosti, zaštitu kulturne i prirodne baštine podmorja te morske mitove i legende oslikala je studentica Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu, Ivna Blažević uz pomoć svojih kolega, a u suradnji s Podvodno istraživačkim klubom Mornar, upravo na vanjskom zidu kluba Mornar.

Mural, završni rad studentice Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu Ivne Blažević.

Kako prepoznati arheološki lokalitet i što učiniti kada ga pronađete, saznati ćete u sutrašnjem nastavku.

UNESCOVa Konvencija o zaštiti podvodne kulturne baštine dostupna je na poveznici
<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/underwater-cultural-heritage/2001-convention/>

Tekst: Tea Katunarić Kirjakov

Ovaj tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

📅 Posted in **NOVOSTI, PODVODNA ARHEOLOGIJA**

or koji radi punom snagom,
ste mogli neometano igrati
y S21 FE 5G

IMPRESSUM

— GORGONIJA.COM —

Nakladnik:
Udruga informatičara Imotski
Šetalište Stjepana Radića 21
21260 Imotski
e-mail: portal@gorgonija.com
Glavni urednik: Luka Kolovrat
luka.kolovrat@st.t-com.hr

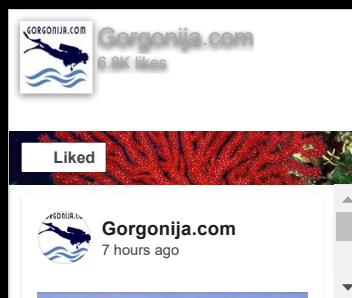
SURADNICI

— Za Gorgoniju pišu —

Damir Višić, Boris Bulić, Jenny Barnjak,
Jadran Grančić, Davor Majkić, Matko
Vojković, Tonči Žanko, Damir Brajković,
Ante Tonči Fabris, Lidija Lijić Vulić,
Damir Ljubičić, Vedrana Vidović, Danijel
Frka, Vedran Dorušić, David Počekaj,
Damir Višić, Roko Markovina, Mario
Radaljic, Jelena Glamać, Dubravka
Pajk, Matko Pojatina, Vitomir Maričić,
Vesna Zmaić, Šime Sušić, Sunčana
Žaknić, Ivica Kostelić, Jelena Kurtović
Mrčelić

pluteum.digital

FACEBOOK

Free Fall

GORGONIJA KANAL

